

København den 22. februar 2022

Kommunerne har brug for opbakning

I Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur (By og Land DK) er vi af den opfattelse at bebyggede miljøer skal planlægges og forvaltes således, at de tilgodeser fællesskabet og ikke kun den enkelte ejers behov eller investors krav om profit. Når der bygges nyt, eller ændres på eksisterende bygninger, skal udgangspunktet altid være, at der bygges for hele gaden og for det samlede miljø. Det fysiske resultat kan og skal ikke alene måles i kroner og øre. Kulturarven skal ikke altid sælges til højest tænkelige bud.

Siden kommunalreformen i 2007, altså i 15 år, har kommunerne haft ansvaret for kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger. Dette ansvar er desværre ikke, i tilstrækkeligt omfang, blevet taget seriøst. Lovgivningsinstrumenter har været til rådighed, men vi har set at den politiske vilje ikke har været til stede til at bruge disse instrumenter og dermed sikre vores fælles miljø og kulturarv.

Der mangler en politisk vilje i såvel kommunerne som i staten. Gang på gang ser vi, at investorer tilgodeses på bekostning af kvaliteten i det fælles byrum; at dispensationer gives til ødelæggelse af bevaringsværdier og at de statslige støttemidler blevet beskåret.

Vi kan konstatere at hensigtserklæringer har vist sig ikke sikrer vores bymiljøer og historiske huse. Vi har brug for at kommunerne forpligtes til, og støttes i, at iværksætte konkrete handlinger der sikrer, at de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer prioriteres.

Vi har derfor brug for at der oprettes regionale bygningskulturelle råd til støtte for kommunerne. Rådene skal have myndighed til at gribe ind i de tilfælde, hvor kommunerne ikke lever op til deres forpligtigelser.

Kulturmiljø- og bygningsbevaring skal således opprioriteres og være en kerneopgave på linje med andre lovpligtige opgaver som f.eks. skole-, ældre- veje og socialområdet.

I det hele taget trænger planloven til at blive strammet gevaldigt op. I Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur foreslår vi derfor følgende:

Forslag til ændring i planloven med indsættelse af et nyt kapitel:

Bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.

§§: For at sikre de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer skal kommunerne

Stk. 1 foranstalte, og regelmæssigt opdatere, en registrering af kommunens bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.

Stk. 2 tilvejebringe rammer for indholdet af lokalplaner, der sikrer en beskyttelse af de registrerede, bevaringsværdige bygninger enten i form af bevarende lokalplaner eller tema-lokalplaner.

Stk. 3 med historiske bykerner, i praksis alle købstæder med købstadsrettigheder fra før 1848, i kommuneplanen udpege og afgrænse de bevaringsværdige, historiske bykerner og fastlægge retningslinjer for lokalplanlægningen til beskyttelse af disse kulturmiljøer.

Stk. 4 Ministeren skal fastsætte regler om etablering af regionale, bygningskulturelle råd der skal bistå kommunerne i forhold til beskyttelse af de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer, herunder regler om deres antal, sammensætning og opgaver.

Bemærkninger:

Kommunerne har brug for opbakning.

Siden kommunalreformen i 2007 har kommunerne haft ansvaret for kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger. Dette ansvar er desværre ikke, i tilstrækkeligt omfang, blevet taget seriøst. Lovgivningsinstrumenter har været til rådighed, men vi har set at den politiske vilje ikke har været til stede til at bruge disse instrumenter og dermed sikre vores fælles miljø og kulturarv.

Der mangler politisk vilje i såvel kommunerne som i staten. Gang på gang ser vi, at investorer tilgodeses på bekostning af kvaliteten i det fælles byrum; at dispensationer gives til ødelæggelse af bevaringsværdier og at de statslige støttemidler blevet beskåret.

Hensigtserklæringer har vist sig ikke at sikrer vores bymiljøer og historiske huse. Der er brug for at kommunerne forpligtes til, og støttes i, at iværksætte konkrete handlinger der sikrer, at de bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer prioriteres.

Karen Margrethe Olsen

Formand

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur (By og Land DK)